

ONZE KUST GEFOTOGRAFEERD DOOR BRUGSE ARTS AIMÉ LEUN (1867-1926)

Marc Ryckaert

Wat als een arts niet alleen geneeskunde bedrijft, maar ook gefascineerd is door fotografie? En wat als dit alles zich afspeelt eind 19de eeuw in de pioniersjaren van deze techniek, en er onder de beelden enkele interessante kustbeelden zitten?

Aimé Leun met de auto op weg naar Blankenberge. Halverwege op de baan tussen Brugge en Blankenberge stond de Katteroghe, een populair café waar heel wat dagjesmensen halthielden voor een verfrissing. (Ongedateerde foto uit privéverzameling)

HET LEVEN VAN

Op 23 september 1867 ziet Aimé Leun in Brugge het levenslicht. Hij is de zoon van Amand Leun, muzikmeester en taalleraar, en van Justine Schottey, rentenierster. Niet zo veel later begint vader Leun een private kostschool in een groot herenhuis aan de Spiegelrei in Brugge. Daar krijgen niet alleen Vlaamse maar ook buitenlandse (met name Engelse) kinderen les. Aimé Leun is leerling bij zijn vader. In 1886 gaat hij in Leuven geneeskunde studeren en behaalt er na een voorbeeldig curriculum in juli 1893 zijn eindexamen. Hij vestigt zich als arts in Brugge. Het jaar daarop huwt hij. In november 1900 volgt zijn benoeming tot adjunct-chirurg in het Brugse Sint-Janshospitaal. Zijn bevoegdheden zijn elektrotherapie, bacteriologie en vooral röntgenstralen. Dit zijn nieuwe sectoren in de geneeskunde. Zo is de ontdekking van de röntgenstraling – het begin van wat tegenwoordig ‘medische beeldvorming’

De dijk van Blankenberge in 1886. In de verte zijn de twee torentjes van het casino zichtbaar. Dat casino was toen nagelnieuw: het werd op 18 juli 1886 feestelijk ingewijd. (Privéverzameling)

heet – op dat ogenblik amper enkele jaren oud. Maar hij is er de geknipte persoon voor, onder meer vanwege zijn interesse voor fotografie.

Behalve een goed student is Aimé Leun namelijk ook artistiek begaafd. En heeft hij een grote belangstelling voor moderne techniek. Reeds als kleine jongen krabbelt

hij schetsboekjes vol tijdens de reizen die zijn ouders met hem ondernemen. Al vroeg verschijnt er ook een fotocamera in het ouderlijke gezin. Op dat ogenblik is amateurfotografie nog een dure en technisch ingewikkelde hobby, die maar door weinigen beoefend wordt. Maar de beurs van vader Leun kan de investering blijkbaar aan en Aimé wordt een enthousiast fotograaf. Zijn

eerste foto's maakt hij als zestienjarige (1883). Zijn eerste camera levert niet zo'n beste beelden op. Ook de bewaringstoestand van de afdrukjes is na al die jaren niet altijd goed meer. Maar gaandeweg gebruikt hij betere apparatuur en experimenteert hij met diverse ontwikkel- en afdrukmethodes. Hij wordt lid van de in 1887 gestichte *Cercle photographique de Bruges*. Op de fototentoonstellingen van deze vereniging is hij een vaste waarde die altijd veel lof oogst. Hij neemt ook deel aan fototentoonstellingen buiten Brugge.

ZIJN WERK

De onderwerpen die hij fotografeert zijn divers. Naast familieportretten gooit hij zich op reisfotografie, met opnames uit Engeland, Duitsland, Frankrijk en Nederland. Zoals te verwachten was, zijn zeer veel foto's aan zijn geboorte- en woonplaats Brugge gewijd. Die zijn uiterst waardevol, omdat ze een kwaliteitsvolle en vaak originele kijk bieden op het stedelijke landschap van de late 19de en vroege 20ste eeuw. Merkwaardig genoeg is het aantal foto's van de kust dan weer vrij beperkt. Nochtans kunnen we veronderstellen dat dokter Leun regelmatig met vrouw en kinderen naar zee trekt. Ook al omdat hij een van de eerste autobezitters in Brugge is en dus een grote bewegingsvrijheid heeft.

Van zijn kustfoto's zijn er twee soorten. De zeldzame vroege opnames zijn bewaard als kleine afdrukken, die meestal overbelicht zijn. Toch zijn er een paar interessante gezichten van de zeedijk in Blankenberge bij, daterend uit 1884 en 1886. In de loop van de jaren negentig van de 19de eeuw gaat Aimé Leun meermaals aan de kust fotograferen. Zo maakt hij in 1892 een reeks in Knokke en Het Zoute. Het is duidelijk dat hij hierbij een originele, ja zelfs kunstzinnige onderwerpskeuze maakt: typische armoedige hoevetjes in de duinen, soms met de bewoners erbij, en ook een heel mooi dorpsgezicht van de kerk en de molen in Knokke. In 1893 en 1894 is hij in Wenduine actief. Uit dezelfde plaats is er ook een merkwaardige foto uit 1897, van arbeiders die een golfbreker herstellen. In deze foto's toont Aimé Leun zijn ware kunnen.

Werken aan een golfbreker op het strand van Wenduine. Deze foto van Aimé Leun is exact gedateerd: 27 april 1897. (Privéverzameling)

Hoevetje in de duinen bij Wenduine, 1893. (Privéverzameling)

Knokke-Dorp, met de molen en de oude Sint-Margarethakerk, 1892. (Privéverzameling)